Zakres Projektu

Planu Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Skawiński obszar łąkowy PLH120079

Pokrywający się z obszarem Bielańsko-Tynieckiego Parku Krajobrazowego

BIELAŃSKO-TYNIECKI PARK KRAJOBRAZOWY

ZESPÓŁ PARKÓW KRAJOBRAZOWYCH WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO
Instytucja Województwa Małopolskiego

Fundusze Europejskie Program Regionalny

Unia Europejska Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

MAŁOPOLSKA

KRAMEKO

Mapa przedmiotów ochrony w obszarze Natura 2000 Skawiński obszar łąkowy PLH120079

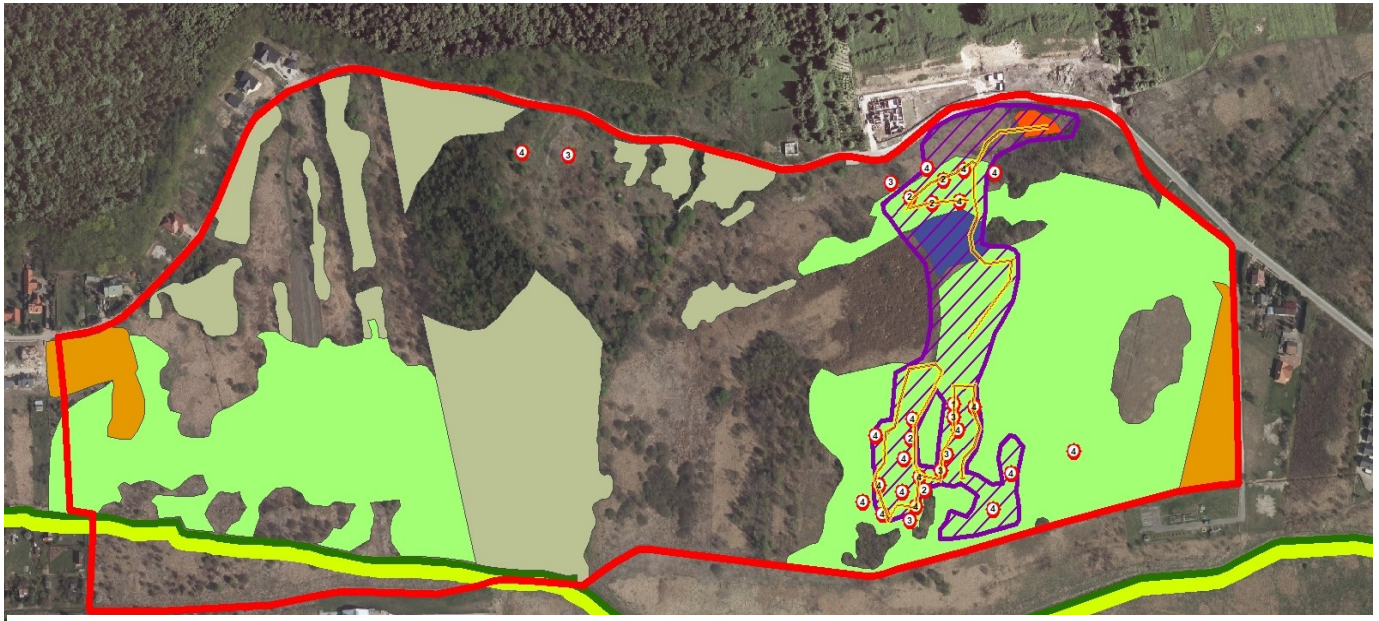

Legenda:

- Stanowisko przedmiotu ochrony
- Transekty badawcze przedmiotów ochrony
- Siedlisko występowania przedmiotów ochrony
- Granica Parku
- Obszar Natura 2000 Skawiński obszar łąkowy PLH120079

Przedmioty ochrony:

1. **1060** *Lycaena dispar* czerwończyk nieparek
2. **4038** *Lycaena helle* czerwończyk fioletek
3. **6179** *Phengaris nausithous* modraszek nausitous
4. **6177** *Phengaris teleius* modraszek telejus

Siedliska przyrodnicze:

6410 *Molinion*	zmiennowilgotne łąki trzęślicowe
6510 *Arrhenatherion elatioris*	niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie
7140 *Scheuchzerio-Caricetea*	torfowiska przejściowe i trzęsawiska
7230 *(b.n.)*	górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk
91E0* *Salicetum albae, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae*	olsy źródliskowe. łęgi wierzbowe, topolowe i jesionowe

Informacja po przedmiotach ochrony objętych Planem – dane zweryfikowane

Siedliska przyrodnicze

Kod	Nazwa polska	Pokrycie [ha]	Reprezentatywność	Pow. względna	Ocena stanu zachowania	Ocena ogólna
6410	Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe	14,74	C	C	B	C
6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	1,21	C	C	C	C
7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska	0,29	C	C	C	C
91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	6,47	D	-	-	-
7230	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	0,08	C	-	-	-

Informacja po przedmiotach ochrony objętych Planem – dane zweryfikowane

Gatunki zwierząt

Kod	Nazwa	Ocena populacji	Ocena stanu zachowania	Izolacja	Ocena ogólna
6177	Modraszek telejus (*Phengaris teleius*)	C	B	A	B
6179	Modraszek nausitous (*Phengaris nausithous*)	C	B	A	B
4038	Czerwończyk fioletek (*Lycaena helle*)	C	B	A	B
1060	Czerwończyk nieparek (*Lycaena dispar*)	D	-	-	-

Cele działań ochronnych

Lp.	Przedmiot ochrony	Cele działań ochronnych
1	6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*)	Przywrócenie i utrzymanie charakteru siedliska we właściwym stanie ochrony (przynajmniej połowa płatów w stopniu FV) poprzez: 1. Ekstensywne użytkowanie płatów obszaru. 2. Usunięcie części zakrzewień i nalotu pojedynczych drzew i krzewów, 3. Ograniczenie liczby i wielkości płatów trzciny na łąkach.
2	6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*)	Przywrócenie i utrzymanie charakteru siedliska we właściwym stanie ochrony w stopniu co najmniej U1 poprzez: 1. Ekstensywne użytkowanie płatów obszaru. 2. Usunięcie nalotu pojedynczych drzew i krzewów i zwartych płatów nawłoci.
3	7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea nigrae*)	Przywrócenie i utrzymanie charakteru siedliska we właściwym stanie ochrony w stopniu co najmniej U1 poprzez: 1. Ekstensywne użytkowanie płatów obszaru. 2. Usunięcie części zakrzewień i nalotu pojedynczych drzew i krzewów, 3. Ograniczenie ekspansji trzciny w sąsiedztwie torfowiska.
4	6177 Modraszek telejus (*Phengaris teleius);* 6179 Modraszek nausitous (*Phengaris nausithous);* 4038 Czerwończyk fioletek *(Lycaena helle)*	Przywrócenie i utrzymanie charakteru siedlisk gatunków we właściwym stanie ochrony w stopniu co najmniej U1 poprzez: 1. Ekstensywne użytkowanie płatów obszaru. 2. Usunięcie nalotu pojedynczych drzew i krzewów i zwartych płatów nawłoci.

Zagrożenia

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia		Opis zagrożenia
		Istniejące	Potencjalne	
1	6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*)	A03.03 Zaniechanie /brak koszenia	-	Siedlisko od kilku lat nie koszone, brak koszenia skutkuje ubożeniem składu gatunkowego, inwazją gatunków obcych (nawłocie) i problematycznych gatunków rodzimych (trzcina), rozwojem drzew i krzewów.
		I01. Obce gatunki inwazyjne		Pojawianie się nawłoci, jeśli siedlisko nadal nie będzie koszone, może grozić inwazja nawłoci i wyparcie gatunków łąkowych.
		I02. Problematyczne gatunki rodzime		Pojawianie się trzciny i innych problematycznych gatunków, jeśli siedlisko nadal nie będzie koszone, może grozić ekspansja trzciny i przemiana łąk w szuwar trzcinowy z nawłocią.
		J02.01.02 Osuszanie terenów morskich, ujściowych, bagiennych	-	Melioracje prowadzone były w przeszłości, obecnie część rowów nie jest odnawiana, inne osuszają siedlisko powodując murszenie torfu.
		K02.01. Zmiana składu gatunkowego (sukcesja) (w tym zarastanie drzewami i krzewami)		Obecnie ubożenie składu gatunkowego, w przyszłości sukcesja w kierunku zarośli wierzbowych i lasów łęgowych.

Zagrożenia cd.

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia		Opis zagrożenia
		Istniejące	Potencjalne	
2	6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*)	A03.03 Zaniechanie /brak koszenia	-	Siedlisko od kilku lat nie koszone lub koszone nieregularnie, brak koszenia skutkuje ubożeniem składu gatunkowego, inwazją gatunków obcych (nawłocie, przymiotno białe) i problematycznych gatunków rodzimych (trzcinnik piaskowy), rozwojem drzew i krzewów.
		I01. Obce gatunki inwazyjne		Pojawianie się nawłoci i przymiotna, jeśli siedlisko nadal nie będzie koszone, może grozić inwazja nawłoci i wyparcie gatunków łąkowych.
		I02. Problematyczne gatunki rodzime	-	Pojawianie się problematycznych gatunków (trzcinnik piaskowy, pokrzywa zwyczajna i inne) zaburza strukturę roślinności i powoduje jej ubożenie.
		K02.01. Zmiana składu gatunkowego (sukcesja) (w tym zarastanie drzewami i krzewami)		Obecnie skład gatunkowy zaburzony, podlega przemianom, w przyszłości sukcesja w kierunku zarośli i lasów.

Zagrożenia cd.

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia		Opis zagrożenia
		Istniejące	Potencjalne	
3	7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea nigrae*)	A03.03 Zaniechanie /brak koszenia	-	Siedlisko od wielu lat nie koszone, brak koszenia skutkuje inwazją gatunków obcych (nawłocie) i problematycznych gatunków rodzimych (trzcina), rozwojem drzew i krzewów.
		I02. Problematyczne gatunki rodzime	-	Pojawianie się trzciny i innych problematycznych gatunków, jeśli siedlisko nadal nie będzie koszone, może grozić ekspansja trzciny i przemiana torfowiska w szuwar trzcinowy.
		K02.01. Zmiana składu gatunkowego (sukcesja) (w tym zarastanie drzewami i krzewami)		Obecnie ubożenie składu gatunkowego, w przyszłości sukcesja w kierunku zarośli wierzbowych i lasów bagiennych.

Zagrożenia cd.

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia		Opis zagrożenia
		Istniejące	Potencjalne	
4	6177 Modraszek telejus (*Phengaris teleius);* 6179 Modraszek nausitous (*Phengaris nausithous);* 4038 Czerwończyk fioletek *(Lycaena helle)*	-	A02 Zmiana sposobu uprawy	Uprawa doprowadziłaby do eliminacji rośliny żywicielskiej krwiściąga lekarskiego *Sanguisorba officinalis* i mrówek gospodarzy z rodzaju *Myrmica*.
		-	A03.01 Intensywne koszenie lub intensyfikacja	Intensywne koszenie, zwłaszcza w nieodpowiedniej porze roku. Koszenie w lipcu i sierpniu uniemożliwia składanie jaj modraszkom (telejusowi i nausitousowi). Powodem jest brak kwitnącej rośliny żywicielskiej - krwiściągu lekarskiego *Sanguisorba officinalis*, a także usuwanie roślin z już złożonymi jajami/młodymi larwami modraszków w kwiatostanach. Intensywne koszenie skutkowałoby też niszczeniem gniazd mrówek z rodzaju *Myrmica*, których obecność jest niezbędna do prawidłowego rozwoju obu modraszków. Koszenie w okresie letnim zmniejsza również ilość bazy pokarmowej czerwończyków.
		-	B01 Zalesianie terenów otwartych	Zalesienie siedliska zmniejszyłoby powierzchnię siedliska gatunku.
		-	F03.02.01 Kolekcjonowanie owadów	Nielegalne pozyskiwanie okazów motyli w celach kolekcjonerskich prowadzi do zmniejszania się liczebności populacji motyli.

Zagrożenia cd.

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia		Opis zagrożenia
		Istniejące	Potencjalne	
4	6177 Modraszek telejus (*Phengaris teleius);* 6179 Modraszek nausitous (*Phengaris nausithous);* 4038 Czerwończyk fioletek *(Lycaena helle)*	-	J01.01 Wypalanie	Powadzi do degradacji siedlisk motyli i utraty bazy pokarmowej (płomienie niszczą rośliny żywicielskie) oraz jest bezpośrednią przyczyną śmierci owadów. Wypalanie roślinności jest szczególnie niebezpieczne wczesną wiosną. W tym czasie poczwarki czerwończyków są jeszcze ukryte w ściółce (gdzie przezimowały) natomiast gąsienice i poczwarki modraszków przebywają w gniazdach mrówek z rodzaju *Myrmica*, które stanowią ważne ogniwo ich rozwoju. Mrówki giną całymi rodzinami, przez co cykl rozwojowy motyli jest zaburzony i wczesnym latem pojawia się w siedlisku mniejsza liczba postaci dorosłych.
		A03.03 Zaniechanie /brak koszenia	-	Brak koszenia powoduje sukcesję roślin (trzcina, nawłocie, pokrzywa, jeżyna, drzewa i krzewy), prowadząc do zacienienia, zmiany warunków siedliskowych i wycofywania krwiściągu lekarskiego *Sanguisorba officinalis* i mrówek gospodarzy z rodzaju *Myrmica* (niezbędnych dla rozwoju modraszków) oraz wielu gatunków roślin żywicielskich dla czerwończyków.
		I01. Obce gatunki inwazyjne	-	W Obszarze wykazano inwazyjne gatunki nawłoci, m.in. kanadyjską *Solidago canadensis.* W sytuacji braku użytkowania ich rozprzestrzenienie i zdominowanie siedliska w ciągu kilku-kilkunastu lat jest realne we wszystkich płatach siedlisk.
		K02.01. Zmiana składu gatunkowego (sukcesja) (w tym zarastanie drzewami i krzewami)	-	Brak ekstensywnego użytkowania skutkuje sukcesją trzciny, pokrzywy, jeżyny, nawłoci, siewek drzew.

Zagrożenia cd.

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia		Opis zagrożenia
		Istniejące	Potencjalne	
4	6177 Modraszek telejus (*Phengaris teleius);* 6179 Modraszek nausitous (*Phengaris nausithous);* 4038 Czerwończyk fioletek *(Lycaena helle)*	-	J01.01 Wypalanie	Powadzi do degradacji siedlisk motyli i utraty bazy pokarmowej (płomienie niszczą rośliny żywicielskie) oraz jest bezpośrednią przyczyną śmierci owadów. Wypalanie roślinności jest szczególnie niebezpieczne wczesną wiosną. W tym czasie poczwarki czerwończyków są jeszcze ukryte w ściółce (gdzie przezimowały) natomiast gąsienice i poczwarki modraszków przebywają w gniazdach mrówek z rodzaju *Myrmica*, które stanowią ważne ogniwo ich rozwoju. Mrówki giną całymi rodzinami, przez co cykl rozwojowy motyli jest zaburzony i wczesnym latem pojawia się w siedlisku mniejsza liczba postaci dorosłych.
		A03.03 Zaniechanie /brak koszenia	-	Brak koszenia powoduje sukcesję roślin (trzcina, nawłocie, pokrzywa, jeżyna, drzewa i krzewy), prowadząc do zacienienia, zmiany warunków siedliskowych i wycofywania krwiściągu lekarskiego *Sanguisorba officinalis* i mrówek gospodarzy z rodzaju *Myrmica* (niezbędnych dla rozwoju modraszków) oraz wielu gatunków roślin żywicielskich dla czerwończyków.
		I01. Obce gatunki inwazyjne	-	W Obszarze wykazano inwazyjne gatunki nawłoci, m.in. kanadyjską *Solidago canadensis.* W sytuacji braku użytkowania ich rozprzestrzenienie i zdominowanie siedliska w ciągu kilku-kilkunastu lat jest realne we wszystkich płatach siedlisk.
		K02.01. Zmiana składu gatunkowego (sukcesja) (w tym zarastanie drzewami i krzewami)	-	Brak ekstensywnego użytkowania skutkuje sukcesją trzciny, pokrzywy, jeżyny, nawłoci, siewek drzew.

Zagrożenia

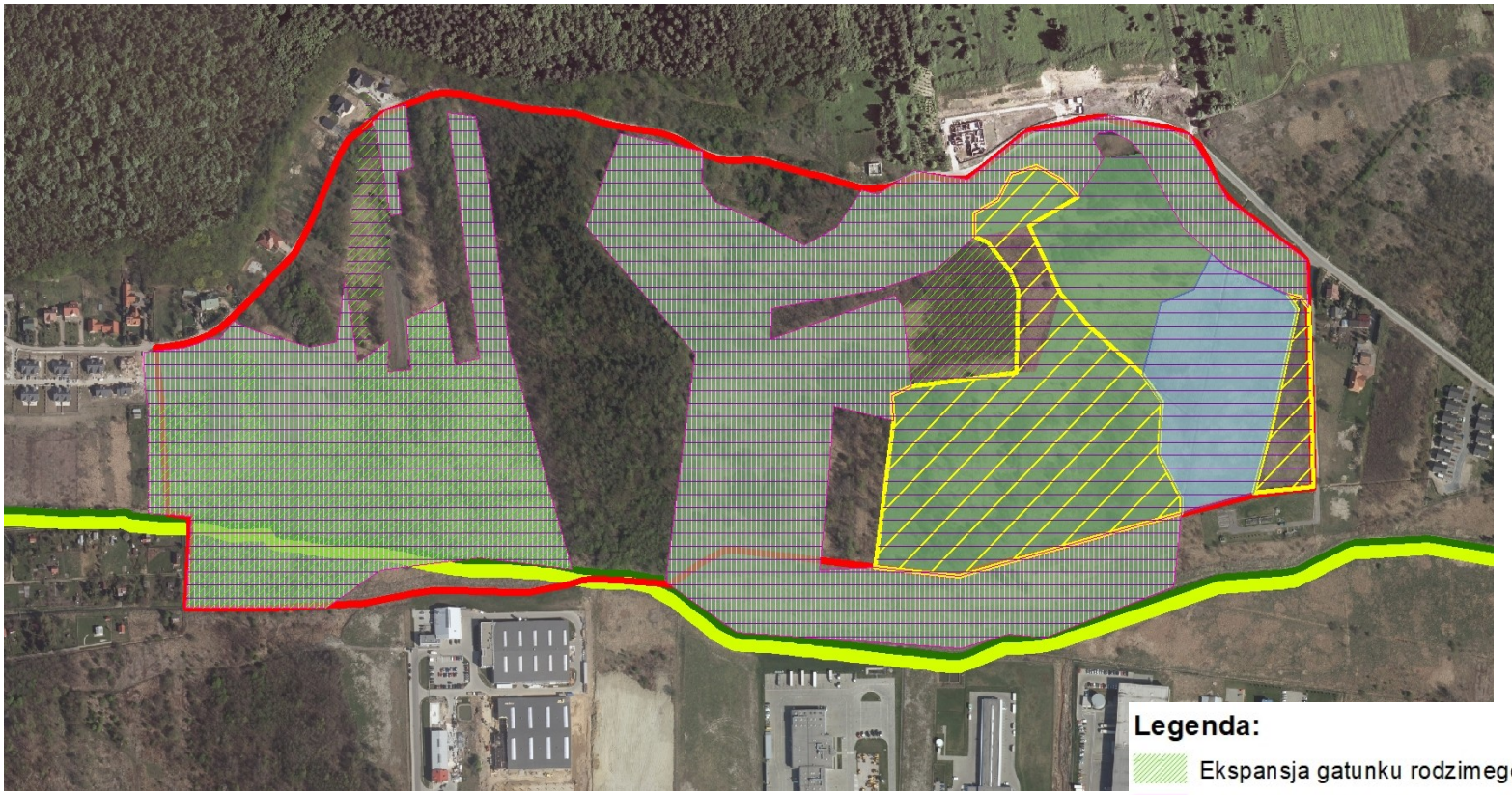
Legenda:
Ekspansja gatunku rodzimego - Phragmites australis
Inwazja gatunku obcego lub gatunków obcych
Odwodnienie terenu
Sukcesja
Zaniechanie użytkowania
Zarastanie przez drzewa i krzewy
Obszar Natura 2000 Skawiński obszar łąkowy PLH120079
Granica Parku

Działania ochronne

Lp.	Działania ochronne	Przedmiot ochrony
1	Usunięcie drzew i krzewów	zmiennowilgotne łąki trzęślicowe, modraszek telejus, modraszek nausitous ,czerwończyk fioletek, niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie, torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea nigrae*)
2	Usunięcie wtórnych szuwarów trzcinowych na łąkach trzęślicowych	zmiennowilgotne łąki trzęślicowe, modraszek telejus, modraszek nausitous, czerwończyk fioletek, torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea nigrae*)
3	Ekstensywne użytkowanie kośne w celu utrzymania dobrego stanu siedliska lub jego poprawy (działanie fakultatywne)/ Ekstensywne użytkowanie kośne zgodnie z pakietem rolno-środowiskowo-klimatycznym (wariant dla łąk trzęślicowych, selernicowych, półnaturalnych łąk świeżych i torfowisk)	zmiennowilgotne łąki trzęślicowe, modraszek telejus, modraszek nausitous, czerwończyk fioletek, niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie, torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea nigrae*)
4	Budowa zastawki na rowie odwadniającym w jego środkowej części w celu utrzymania poziomu wód niezbędnego dla zachowania siedliska przyrodniczego w stanie niepogorszonym	zmiennowilgotne łąki trzęślicowe, modraszek telejus, modraszek nausitous ,czerwończyk fioletek
5	Usunięcie intensywnej nawłoci	niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie, modraszek telejus, modraszek nausitous, czerwończyk fioletek

BIELAŃSKO-TYNIECKI PARK KRAJOBRAZOWY

ZESPÓŁ PARKÓW KRAJOBRAZOWYCH
WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO
Instytucja Województwa Małopolskiego

Fundusze Europejskie
Program Regionalny

Unia Europejska
Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

MAŁOPOLSKA

KRAMEKO

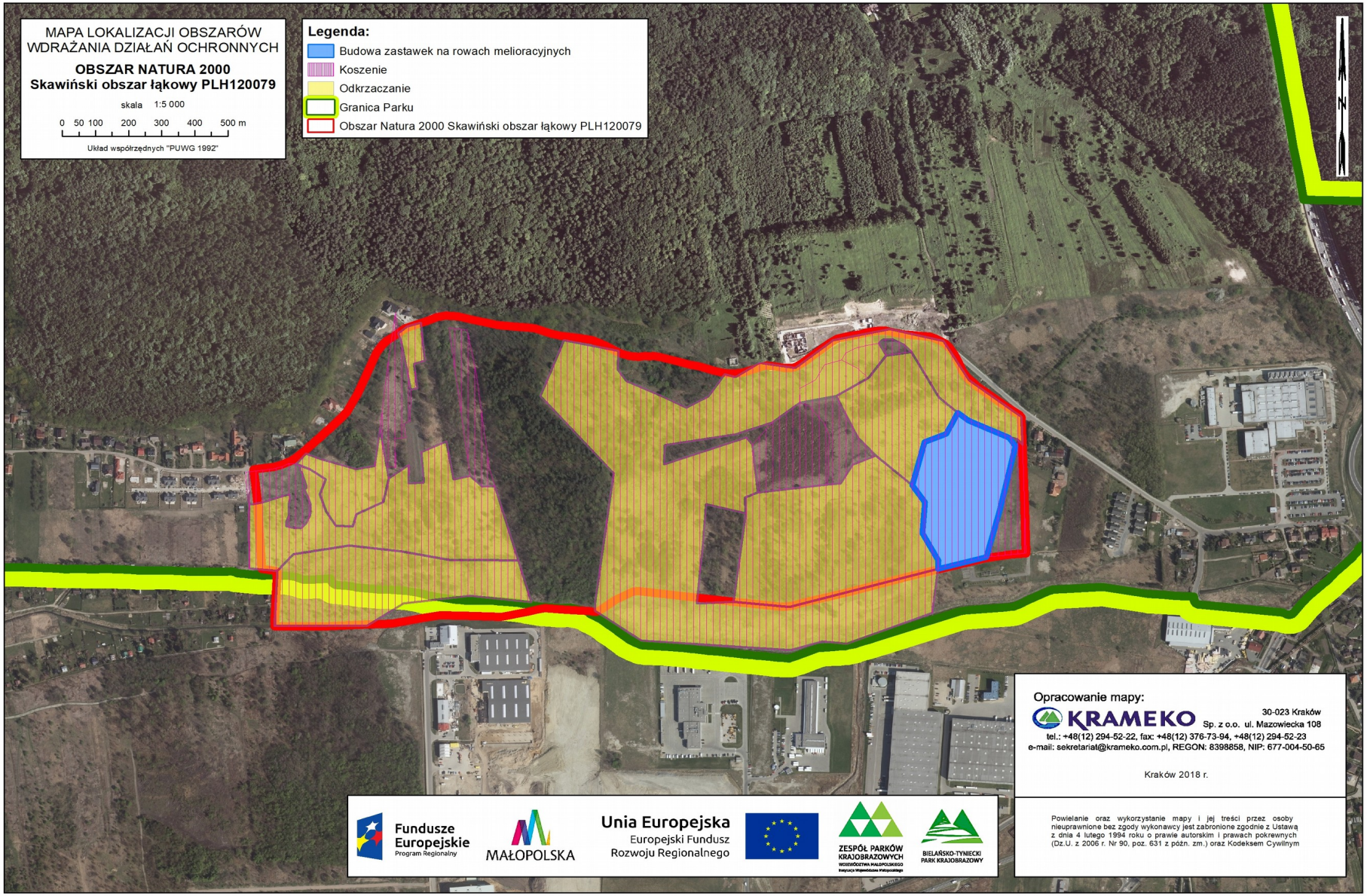

Wskazania do zmian dokumentów planistycznych

Lp.	Dokument planistyczny	Wskazania do zmian
1	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru „Tyniec – Węzeł Sidzina”. Uchwała Nr LXXVIII/995/09 Rady Miasta Krakowa z dnia 1 lipca 2009 r.	Wskazania dotyczące działek w obrębie ewidencyjnym 80, oznaczonych symbolem 4 ZP- tereny zieleni urządzonej Brak wskazań
		Wskazania dotyczą działek w obrębie ewidencyjnym 80, oznaczonych symbolem R(Z) – tereny rolnicze (otwarte). Podstawowym przeznaczeniem są uprawy polowe, łąki i pastwiska oraz zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne Zmiana w zakresie §18 punkt 1 - uzupełnienie treści do wymiaru: „wymóg utrzymania dotychczasowego sposobu rolniczego wykorzystania gruntów rolnych z zachowaniem naturalnych stosunków wodnych. W przypadku zaniechania użytkowania rolnego przekształcenie obszaru lub fragmentu obszaru w teren łąkowy z wprowadzeniem użytkowania łąkarskiego”. Pozostałe zapisy §18 umożliwiają odtworzenie właściwego stanu ochrony.